

CALLUM
BLOODWORTH

*Yksinäisten
sydänten
joulupäivystys*

BAZAR

CALLUM
BLOODWORTH

*Yksinäisten
sydänten
joulupäivystys*

Suomentanut Hanna Arvonen

BAZAR

Bazar Kustannus
www.bazarkustannus.fi

Suomentanut Hanna Arvonen
Ruotsinkielinen alkuteos *Julakuten för ensamma hjärtan*
Copyright © Callum Bloodworth 2022
First published by Bokförlaget Bazar, Stockholm, Sweden
Published in the Finnish language by arrangement with
Bonnier Rights, Stockholm, Sweden

ISBN 978-952-403-442-5

Bazar Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

Taitto Jukka Iivarinen / Taittopalvelu Vitale
Painettu EU:ssa

Ulrikalle

Joulu ei ole koskaan sama ilman sinua.

Prologi

2. lokakuuta

Hei Elsa!

Vai pitäisikö sanoa Bonjour? Sillä arvaan, että luet tätä kirjettä asunnossa, jonka ikkunasta ihaillet Eiffel-tornia espresso toisessa kädessä ja toinen käsivarsi Jacquesin ympärillä (kuvittelen, että hänen nimensä on Jacques ja OLETAN, että hän on niin sanotusti alasti). Sano hänelle minulta terveisiä, kerro, että tulen sinne parin vuoden kuluttua ja pidän hänen tatuoinneistaan ja nenärenkaastaan. (Ole kiltti ja sano, että teillä molemmilla on nenärengas. Ja sano, että hän tykkää Ramonesista. Hänen TÄYTYY tykätä Ramonesista.)

Oi, soiko puhelin?

Varmaan joku monista työkavereistasi. Tiedäthän, siinä isossa hyväntekeväisyysjärjestössä, jota johdat. Jälleen yksi kutsu juhliin? Vai SELLAISTA elämää. Voi taivas.

Mutta nyt Jacques on taas siinä. Valkoiseen lakanaan kietoutuneena. Hän kutsuu meitä. ”Elsa. Elsaaa...”

Mene jo hänen luokseen.

Jätä kirje.

Olet siellä, missä sinun pitää olla. Olet joku. Autat ihmisiä. Merkitset jotain. Monille ihmisille. Maailmalle.

Olet kaikkea sitä, mitä minä en ole juuri nyt. Ja kaikkea sitä, mistä unelmoin.

Viva la Elsa!

Kirje kuusitoistavuotiaalta itseltäni saapui juuri, kun syysmasennus muistutti itsestään. Se oli samassa nipussa liian monen laskun kanssa, joissa luki ”Muistutus”.

Avattuani kirjeen tajusin hyvin nopeasti, että olisin sittenkin avannut mielummin karhukirjeet.

Laskin hieman kellastuneen paperin pöydälle ja silittelin sitä kädelläni. Olin lukenut kirjeen viimeksi kuusitoista vuotta sitten. Silloin minulla oli ollut ikävä asenne, vielä huonompi miesmaku ja jotain, mikä tuntuu nyt suuruudenhulluudelta. Jotain, mistä äidinkielenopettajamme Rolf jostain käsittämättömästä syystä oletti minun haluavan muistutuksen aikuisena.

”Se tarjoaa teille aikanaan pohdittavaa”, Rolf oli selittänyt käskettyään meidän kirjoittaa tulevalle minällemme ennen kuin oli jatkanut harvojen hiustupsujen kampaamista kasvavalle kaljulleen.

Sen jälkeen, kun kirje oli juhlallisesti lukittu ”aikakapseliin”, kuten hän sitä oli nimittänyt, Rolf oli vakuuttanut, että meidän mielestämme ”olisi tosi hauskaa, kun saisimme lukea ne tulevaisuudessa” – nyt tiesin, että se oli ollut vain sadistinen kosto siitä, että hänen oli ollut pakko viettää päivänsä ”hormonaalisten teinien kanssa, jotka kirkuvat sukupuolielinten nimiä toisilleen” (hänen sanansa, eivät minun).

Silmäilin rivit uudelleen läpi Bagarmossenissa sijaitsevan pikkuruisen yksiön keittiössä.

”Muuta Pariisiin, työskentele toimitusjohtajana, rakastu mieheen, jolla on tatuointeja ja nenälävistys...” tiivistin tekstin ääneen.

Vilkaisin tiskivuorta ja sijaamatonta sänkyä, sitten katse liukui ikkunasta näkyvän epäsiistin parkkipaikan ohi peiliin, josta kaksi väsynyttä silmää tuijotti takaisin lävistämättömän nenän yläpuolella. Kuusitoistavuotias minä olisi hyvin pettynyt.

Kun pääsin kolmannen kerran kirjeen loppuun, tunsin vihlaisun rinnassani. Päässäni toistui erityisesti yksi kohta yhä uudelleen: *Merkitset jotain. Monille ihmisille. Maailmalle.*

Siinä ja silloin, kun työnsin kirjeen takaisin kuoreensa, tein päätöksen. En päättänyt, että minusta tulisi toimitusjohtaja Ranskassa, vaan että minä merkitsisin jotain.

Minun oli vain selvitettävä miten.

Luku 1

16. joulukuuta

TÄSSÄ ON LISTA ASIOISTA, joita en missään olosuhteissa halua joutua käsittelemään kahdeksan päivää ennen jouluaattoa:

1. Että minut on häädetty asunnostani.
2. Että joudun raahaamaan koko elämäni ruuhkabussissa tuntemattoman miehen kainaloon puristuneena.
3. Että joudun kokemaan krapuloiden krapulan työpaikan pikkujoulujen jälkeen pussailtuani vahingossa Renttu-Magnuksen kanssa kopiokoneen päällä.

Ja kuitenkin olin juuri siinä tilanteessa. Pakkassäässä pää jyskyttäen, yksinäinen muuttolaatikko sylissä ja puhelimessa kolme vastaamatonta tekstiviestiä kaljamahaiselta mieheltä, joka halusi tietää, ”tunnenko välillämme saman maagisen yhteyden kuin hän”.

Tuijotin hämärässä punaista mökkiä edessäni. Ulkoapäin se ei näyttänyt mitenkään erityiseltä. Se oli sellainen, jota sisustuslehdissä kuvattaisiin ”rustiikkiseksi ja kodikkaaksi”

– kiertoilmaus pienelle ja vanhanaikaiselle. Samaan aikaan, kun aloin katua valintaani (koska vaihtoehtoja oli muka *niin* paljon), samalla tontilla sijaitsevan ison, keltaisen omakotitalon ovi avautui. Myssypäinen nainen, jonka kasvot olivat melkein kokonaan kaulahuivin peittämät, kurkisti ulos.

”Elsa?”

Lumi narskui hänen jalkojensa alla, kun hän käveli minun luokseni lumesta puhtaaksi lapioidulla polulla ja veti kaulahuivia alemmaksi. Kun hän sanoi minun nimeni, huulilla karehtiva hymy antoi ymmärtää, että hän, niin kuin monet muutkin, olivat nähneet *Frozen*-elokuvan pienten lasten kanssa, jotka osasivat *Let It Go*n ulkoa vaikka unissaan.

”Ajattelinkin, että se olet sinä.” Hän painoi käden rintaansa vasten. ”Minä olen Britt, tapasimme ohimennen pari viikkoa sitten.”

Hän vilkaisi olkani yli ja silmäili sylissäni olevaa ylitse-pursuavaa, yksinäistä laatikkoa ja lopuksi lattialamppua lumessa vieressäni.

”Onko tässä kaikki?”

Ei ollut, loput olivat vanhempieni luona, mutta minä nyökkäsin ja toivoin, ettei hän kysyisi, miten olin onnistunut kuljettamaan liian ison lampun liian ahtaassa bussissa (vastaus on ”huonosti, tosi huonosti”).

Onneksi hän vain hymyili niin, että hänen kasvonsa muuttuivat ryppyjen mereksi.

”Se sopii oikein mainiosti”, hän sanoi. ”Myönnän, että sinua oli hiukan vaikea tunnistaa ilman...”

Hän heilautti kättään pään päällä ja minä irvistin liiankin tietoisena siitä, mitä hän tarkoitti.

Olin löytänyt mökin aivan sattumalta pari viikkoa aiemmin. Maskara oli valunut poskilleni ja olin sonnustautunut pitkiin villasukkiin ja kimmeltävään poronsarvitiaraan. Haluan selittää saman tien: en yleensä pyöri ihmisten ilmoilla itkettyneenä poronsarvet päässä, mutta kaikki oli Sophian syytä. Sophia on paras ystäväni, ja juuri sinä päivänä hän pakotti minut juomaan liikaa glögiä Drottningholmin joulumarkkinoilla kuiskaillen korvaani: ”Kaikki kyllä järjestyy.”

Hän teki niin lähinnä siksi, että vuokraemäntäni oli ilmoittanut, että minulla oli neljätoista päivää aikaa etsiä itselleni uusi asunto. Uskoton mies ja kaikkea muuta kuin laillinen alivuokralaissopimus ei ole kovin hyvä yhdistelmä. Ei sen enempää vuokraemännälleni kuin minullekaan.

Hänellä sentään oli suunnitelma B. Minulla ei ollut. Minulla oli sitä vastoin glögiä – ainakin siihen asti, että olin tyhjentänyt neljännen mukillisen käsittämättömän lyhyessä ajassa. Minulla oli myös pelottavan vähän vaihtoehtoja, ellen halunnut olla jouluna koditon. Joutuisin joko asumaan toimituksessa mukanani varasto sulaneita pakasteaterioita tai muuttamaan Uppsalan Väsbyhyn vanhempieni vierashuoneeseen (lue: treenihuoneeseen/verstaaseen), eikä kumpikaan kuulostanut erityisen houkuttelevalta.

Viidennen glögimukillisen jälkeen olin joka tapauksessa aikeissa esittää äidilleni peruuttamattoman kysymyksen vierashuonemajoituksesta, koska pelkäsin hirvittävästi toista vaihtoehtoa. Samaan aikaan huomasin lapun Drottningholmin linnan ilmoitustaululla.

Tarjotaan: Pieni mökki, kalustettu (lämmin vesi räihinöi, mutta toivottavasti sinä et), vuokrataan kolmeksi kuukaudeksi, nouse mäkeä ylös, niin löydät sen.
Etsitään: Siistiä, ahkeraa vuokralaista, jonka talous on kunnossa.

Puhelimessa kysyin äidiltä, olinko hänen mielestään siisti ja ahkera, täysin tietoisena siitä, että olin juuri ennen sitä kirjunut ”turpa kiinni äijät” orkesterille, joka oli tuppautunut liian lähelle minua.

”Et vähääkään, mutta rakastamme sinua siitä huolimatta”, äiti vastasi ennen kuin lopetin puhelun, repäisin lapun irti ja marssin ylös mäkeä etsimään osoitetta, joka oli kirjoitettu ilmoituksen alareunaan.

* * *

Kun seisoin nyt katsomassa pientä mökkiä, jonka kattoa peitti lumi, en tiennyt, mikä sai Brittin sanomaan minulle kyllä tuona päivänä joulukuun alussa. Olin seissyt hänen edessään poronsarvet heiluen ja selittänyt itku kurkussa, että halusin muuttaa mökkiin oikopäätä. Vaivautumatta edes vilkaisemaan sisälle. Seuraavina päivinä odotin, että hän soittaisi ja ilmoittaisi tulleensa katumapäälle. Selittäisi, että hänen harkintakykynsä oli pettänyt tilapäisesti (vaikkakaan ei niin pahasti kuin viiden glögimukillisen ja poronsarvien yhdistelmä). Puhelua ei kuitenkaan kuulunut. Ja nyt seisoin virnistellen hänen edessään.

”Me porot käytämme sarvia vain erityistilaisuuksissa.”

Parin sekunnin hiljaisuuden jälkeen Britt purskahti nauruun ja pyysi minua seuraamaan. Lupaa kysymättä hän otti

lattialamppuni, ja minä tallustin hänen perässään kohti mökkiä. Käsivarsiani jomotti, koska olin raahannut muutto-laatikkoa puolen Tukholman halki, ja päätä särki pahemmin kuin ikinä.

Sellaista sattuu, kun juo oman painonsa verran halpaa viiniä ja muhinoi kamalien miesten kanssa.

Onneksi valo mökissä oli hämärä.

”Eihän tämä ole mitenkään erityinen, mutta toivottavasti se kelpaa”, Britt sanoi ja riisui saappaansa eteiseen.

Laskin vaatimattoman omaisuuteni sylistäni ja taistelin läpimärät kengät pois jalastani. Puulattia naris miellyttävästi jalkojen alla, kun astelin eteisen läpi. Nenään leijui uuni-tuoreiden leivonnaisten tuoksu ja taustalta kuului voimistuva rätinä.

Olin tietenkin kuullut kauhutarinoita ihmisistä, jotka olivat vuokranneet asunnon tutkimatta tarkemmin kuvia, ja päätyneet purkukuntoiseen hökkeliin, jossa musta home oli huoneiden ainoa väriläiskä. Mutta tämä? Katsoin tauluja valkoiseksi maalatuilla seinillä. Vanhoja mustavalkoisia kuvia perheistä vastamaalattujen mökkien edessä. Näin harmaan sohvan, joka pyöreän pöydän ja seinälle asennetun television kanssa muodosti huoneen ainoan kalustuksen. Pöydällä oli – kynttilän lisäksi – vati, joka oli melkein näkymättömissä sahrampullavuoren alla.

Huoneeseen levisi pehmeää valoa ikkunalaudoilla olevista kyntteliköistä ja keittiöstä. Totesin rätinän kuuluvan huoneen nurkassa olevasta mustasta kamiinasta, jonka lasioven takana näkyi oranssia hehkua.

”Oletko sinä tehnyt tämän kaiken?”

Britt keinui jaloillaan ja pyyhki yhtä kynttilänjaloista.

”En pullia”, hän sanoi myhäillen. ”Olen aina pitänyt enemmän syömisestä kuin leipomisesta. Mutta muuten kyllä. Seitsemänkymmentä vuotta kestäneen elämäni aikana en ole koskaan ennen vuokrannut asuntoa kenellekään, joten en ollut aivan varma, mitä pitäisi tehdä...”

Hän katsoi ympärilleen huoneessa ja jatkoi:

”...mutta kai kodin sentään pitää olla viihtyisä?”

Menin makuuhuoneeseen, jonne mahtui sänky ja vaatekaappi. Silitin kädelläni kermanvalkoista patjaa ja muistelin aiempia muuttojani, joita oli viime vuosina ollut huomattavasti useammin kuin olisin halunnut. Useimmiten olen muuttanut asuntoihin alivuokralaisena tai alivuokralaisen vuokralaisena ja joutunut sulkemaan silmäni kohtuuttomilta vuokrilta ja epäilyttäviltä tahroilta – ja vatsassa on aina kasvanut ahdistuksen möykky, joka kuului muuttoon.

Valmiiksi sijattu sänky, Lucia-pullat ja joulukoristeet olivat aivan uudenlainen kokemus.

”Haluat tietenkin asettua rauhassa taloksi”, Britt sanoi ja vilkaisi yksinäistä laatikkoa aivan kuin olisi arvellut kotiutumiseni sujuvan hyvin nopeasti. ”Toin polttopuita kamiinan viereen, ja voit vain tulla kertomaan, kun tarvitset täydennystä, niin ostan lisää ja lisään sen vuokraan. Tule epäröimättä käymään, jos sinulla on jotain kysyttävää. Mitä tahansa.”

Hän lähti kävelemään ovelle mutta pysähtyi eteisessä kesken askelen.

”Ai niin, vikuroiva lämmin vesi. Suihku valitettavasti elää joskus ihan omaa elämäänsä. Jos se ei toimi, koputa vain

ovelle, niin voit käyttää minun suihkuani. Et häiritse koskaan, päinvastoin, on mukavaa saada vieraita.” Hän levitti käsiään. ”Tervetuloa Malmeniin. Uskon, että viihdyt täällä, tämä on kiehtova paikka.”

Sain pyytämättä kuulla vielä selvityksen 1700-luvun esisistä. Silloinen kuningas oli laatinut Malmenin alkuperäiset suunnitelmat, ja aina 1900-luvulle asti siellä oli ollut kahviloita ja sekatarvakauppa, mutta nyt se oli jonkinlainen elävä arkisto erilaisista rakennustyyleistä kahdensadanviidennentoista vuoden ajalta.

Kylmä ilma virtasi sisään, kun Britt avasi ulko-oven. Hän pysähtyi kynnykselle.

”Yksi asia on varma. Näiden julkisivujen taakse kätkeytyy monia salaisuuksia.”

Sen sanottuaan hän jätti minut yksin. Ja naurun sijasta kuului nurkassa olevan kamiinan liekkien huminaa ja pisarointia, kun lumi suli pipossani hattuhyllyllä.

Otin muuttolaatikostani päällimmäisenä olevan pienemmän laatikon käteeni. Sivelin sormillani hellästi sen kantta ennen kuin työnsin sen sängyn alle. Istuuduin sängylle ja suljin silmäni yrittäen koota itseni.

Tästä tulee hyvä, Elsa. Täytyy tulla.

Avasin silmäni vasta, kun puhelin piippasi. Otin sen pöydältä.

Renttu-Magnus

En tiedä, selviydynkö joulusta ilman sinua. Tunnen vieläkin lämpösi vartalollani.

”Voi hitto”, puuskahdin ja heitin puhelimen sohvalle.

Kyykistyin kamiinan viereen lämmittämään käsiäni ja tunsin vartalon kihelmöivän mukavasti ennen kuin nousin ja menin ikkunaan. Pienet valonsäteet heijastuivat lasista ja valoköynnösten koristamat lumiset puut seisoivat puutarhassa.

Lumesta puhtaaksi luotu polku johti toiselle puolelle puutarhaa, jossa Brittin talo oli. Näin ikkunasta hänen puuhailevan olohuoneessaan. Yläkerrassa olin näkevinäni toisen, nuoremman hahmon verhojen raosta ennen kuin se katosi.

Kaukana alapuolellani oli Mälarenjärvi, ja kattojen välisessä pimeydessä kohosi Drottningholmin linna, jonka komeat, pyöreät muodot oli valaistu himmeästi.

Pian jouluaattoon olisi viikko aikaa, ja minä seisoin yksin uudessa kodissani seuranani yksi muuttolaatikko, yksi lampu ja...

”Nähtävästi kuningaspari”, sanoin itsekseni ja käänsin katseeni linnasta heidän muotokuvaansa, joka oli ripustettu oven yläpuolelle. Oletin sen olevan sisustuksellinen ratkaisu eikä lakisääteinen vaatimus alueella.

Pian sen jälkeen tulen rätinää säesti kuumenevan vedenkeittimen kohina. Olohuoneessa minua houkutteli vuori kullanuskeita sahamipullia. Tukahdutettuani houkutus hivistää yksi kasan pohjalta niin kuin olisin pelannut jonkinlaista pullajengaa otin pullan kasan huipulta. Liiankin tietoisena siitä, että aiemmat vuokraisäntäni olivat aiemmin tarjonneet minulle vain lutikoita, yllättäviä vuokrankorotuksia ja viimeisimpänä akuutin lemmerriidan, joka johti asunto-kriisiin, otin ensimmäisen haukun.

Pulla suorastaan suli suussa, ja se oli täynnä voita ja sahamia.

”Voisin *ehdottomasti* tottua tähän”, mutisin itsekseni.

Kun puhelin soi muutaman minuutin kuluttua, en *todellakaan* ollut syömässä kolmatta pullaa...

”Haloo”, mutisin suu täynnä.

Linjalta kuului raskas huokaus.

”Älä vain sano, että sinusta on jo tullut amissi ja olet alkanut viljellä oman ruokasi?” Sophia sanoi.

Pyyhin toisen käteni housuihin.

”Ensinnäkin miten tulit tuohon johtopäätökseen yhdestä ’haloosta’? Ja toiseksi: ei, minusta ei ole sitten viime näkemän tullut amissia enkä ole alkanut viljellä ruokaani itse.”

Järkeilyni ei mitenkään lieventänyt Sophian syyttävää sävyä, vaan lähinnä vain vahvisti sitä.

”Oletko syönyt illallista siellä landella?”

Kolmen ahmimani pullan muruset peittivät pöytää.

”Tavallaan”, vastasin. ”Haluan myös muistuttaa, että ’lande’ on vain kymmenen minuutin bussimatkan päässä lähimmältä metroasemalta. En minä minnekään pohjoisnavalle ole muuttanut.”

Viimeinen huomautus oli turha, ja tiesin sen. Sophia oli sitä mieltä, että kaikki, mikä ei ollut viidensadan metrin säteellä hänen kodistaan olisi voinut yhtä hyvin olla Nepalissa. Outo asenne sellaiselta, joka muutti kerran vuodessa ja oli asunut heti lukion jälkeen monta vuotta Borlängessä (hirveän) tyyppin vuoksi, jolla oli vaaleanpunainen irokeesi.

”Voisit yhtä hyvin olla pohjoisnavalla”, Sophia sanoi happamasti. ”Joko olet sentään tavannut kuninkaan ja kuningattaren? Tai jonkun namuprinssin?”

Puhelin tiukasti korvan ja olkapään välissä nousin seisomaan.

”Hassua kyllä, minua ei odottanut henkilökohtainen kutsu iltapäiväteelle ja hirviijahtiin”, sanoin mennessäni keittiöön. ”Kaarle Kustaa ja Silvia kuitenkin pitävät minua silmällä oveni yläpuolella olevista kehyksistä.”

”Kuulostaa karmivalta”, Sophia sanoi. ”Mitä sinä nyt teet?”
Kaadoin kuumaa vettä mukiin teepussin päälle.

”*Mahtavia* suunnitelmia”, sanoin hitaasti. ”Mitä sinulla on mielessäsi?”

”Sinä, minä ja viini.”

Vesi mukissa värjäytyi terveellisen vihreäksi, kun pyöritelin teepussia lusikalla.

Niin paljon antioksidantteja, niin vähän lohtua.

”Ehkä minut voisi ylipuhua”, vastasin ja kaadoin teen tiskialtaaseen.

”Kiva”, Sophia sanoi. ”Siinä tapauksessa meillä on treffit, jotta voimme käydä läpi Joulun pyörillä -projektin suunnitelmat suunnilleen... mitä, kolmen tunnin kuluttua?”

”Asun edelleen...” yritin sanoa.

”Joo joo, metsäläinen, nähdään.”

Ennen kuin ehdin väittää vastaan, hän katkaisi puhelun ja kuulin pelkkää tulen rätinää. Hieroin käsiäni ja vajosin istumaan sohvalle. Ikkunan takana lumihuutalet leijuivat taivaalta, kun nostin jalat pöydälle.

Joulun pyörillä. Olin melkein torjunut projektin mielestäni kaiken muun keskellä.

Pakettiautollinen hyvää joulumieltä!

#hyvänmielenkirjat

Elsa ja Sofia saavat mahtavan idean: viedä jouluiloa niille, jotka eivät syystä tai toisesta pääse joulunviettoon. Tätä varten he hankkivat pakettiauton ja koristelevat sen jouluseksi. Kuka tahansa voi nyt tilata kiertävän joulujuhlan luokseen tai lähettää sen viemään iloa jollekulle toiselle. Mutta ennen kuin Elsa ja Sofia ehtivät aloittaakaan, Sofian äiti sairastuu vakavasti ja tarvitsee tyttärensä tukea.

Muutaman mutkan kautta Elsa lähtee matkaan yksin. Hän vie pakettiautollaan joulujuhlan synkälle teinille, vihaiselle herralle ja monelle muulle. Jostain syystä Elsa tapaa matkansa varrella useamman kerran joulupukiksi sonnustautuneen Hugon, joka on yllättävän puoleensavetävä. Mutta ei kai kukaan hullu nyt voi joulupukkia deittailla...

Hurmaavan lämminhenkinen *Yksinäisten sydänten joulupäivystys* saa sydämen vapisemaan ja tonttulakin kellon kilisemään.

K

84.2

ISBN 978-952-403-442-5

9 789524 034425

www.bazarkustannus.fi